Vecko-Tidningen SÅNINGSMANNEN

N:R 43 ÅRG. 54 LÖRDAGEN DEN 25 OKTOBER 1958 PRIS 30 ÖRE

"Lillpåven" i TV. Håkan Josephson träffade personligen Piux XII, när han besökte Rom. Aktuell bildsida.

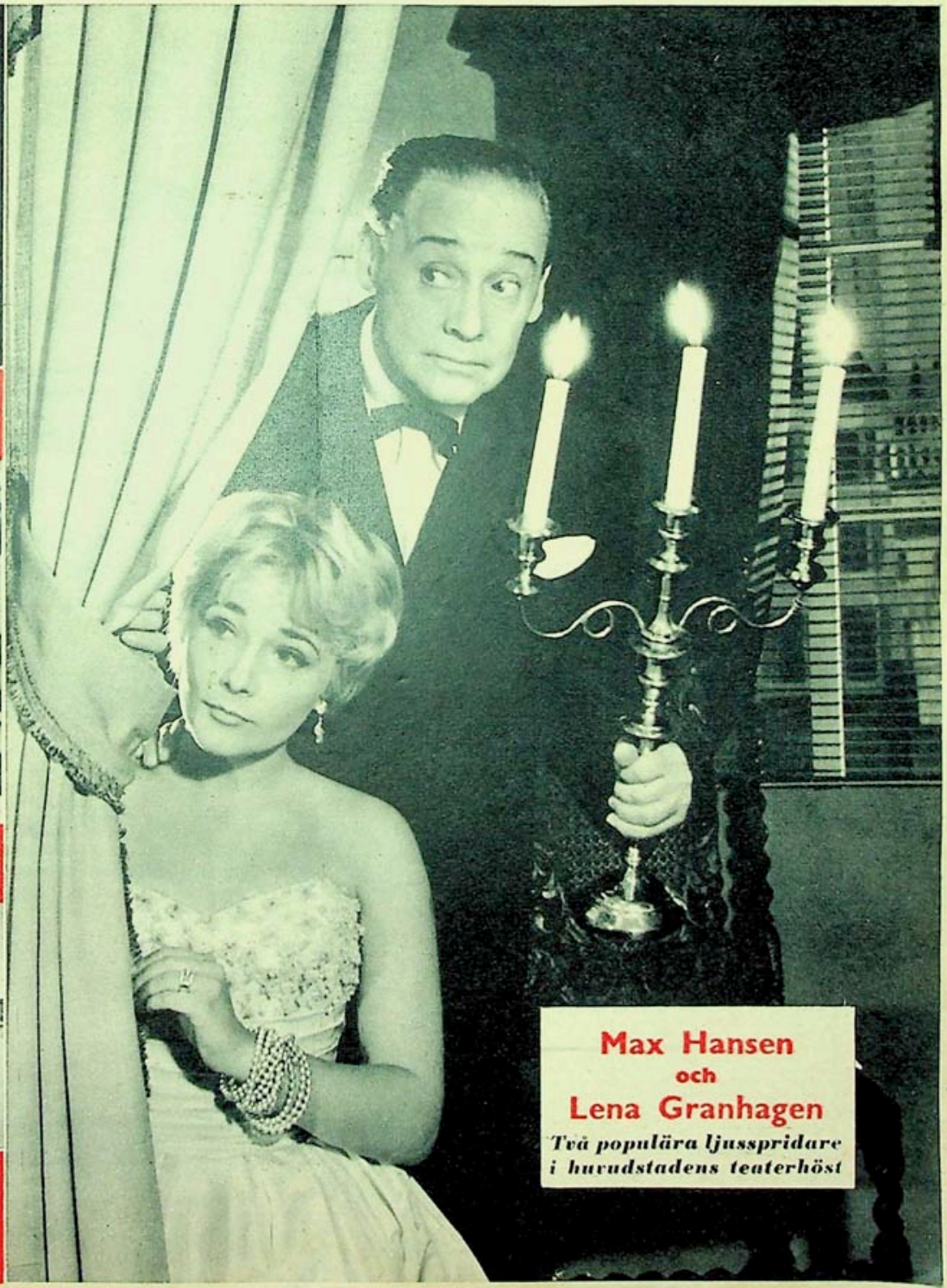

Intervju med Lis Asklund, som ger kloka och nyttiga råd till Sveriges radiolyssnare.

Där olympiadernas vagga stod. Greklandsskildring i ord och bild.

okt

Max Hansen
och
Lena Granhagen
Två populära ljusspridare i huvudstadens teaterhöst

Madonnabilden är en synnerligen vacker träskulptur av Maria med Jesusbarnet.

Indianernas undergörande madonna

Av Forskningsresanden Rolf Blomberg

I ett par högintressanta artiklar berättar författaren och globetrottern Rolf Blomberg den sällsamma historien om bergsindianernas madonna, som fick generallöjtnants rang för sina många mirakels skull . . .

I

Detta är historien om en undergörande madonnabild, och det är en ganska sällsam historia. Madonnan finns i Quinche, en liten stad norr om Ecuadors huvudstad Quito, och är därför känd under namnet La Santisima Virgen de Quinche — den allraheligaste jungfrun i Quinche.

Det är en knappt meterlång, synnerligen vacker träskulptur av Maria med Jesusbarnet. Marias ansikte, inramat av böljande svart hår, har sydländskt sköna, rena drag och hennes stora ögon, gjorda av glas med stor konstskicklighet, ser helt levande ut och mycket milda. På vänstra armen bär hon Jesusbarnet — även det är ett litet mästerverk som ser ut som om det vore av kött och blod — och i högra handen håller hon en spira.

På de långa resor madonnan företar utbyta spiran mot en herdestav och hennes och barnets diamant- och ädelstensprydda guldkronor mot ett par panamahattar, som ju är lättare och komfortablare att bära. Likaså ersätts deras dyrbara dräkter av siden och guldbrokad med enklare kläder.

Det var i slutet av 1500-talet som en skicklig och berömd träsnidare i Ecuador vid namn Diego Robles fick beställning på en madonna av de just kristnade bergsindianerna i Lumbicidalen. Men när Robles väl hade snidat den vackra skulpturen och kom till Lumbici med denna lastad på en häst, visade det sig att indianerna inte kunde eller inte ville betala honom för hans konstverk. Han beslöt därför att försöka sälja madonnan på annat håll, och på sin fortsatta vandring kom han en dag till en fattig liten by högt uppe i Anderna vid namn Oyacachi. Och här hade han mot förmodan bättre tur. Ty när indianerna i Oyacachi fick se den fagra madonnan, blev de så betagna i henne, så fascinerade av hennes skönhet, att de gjorde allt för att förvärva henne. De satte genast i gång med en insamling av pengar och guld- och silversmiden, och varenda en i Oyacachi, även de allra fattigaste, ja, även barnen, gav vad de hade av värde.

De fick trots sina ansträngningar inte ihop vad Diego Robles begärt, men då han såg i hur hög grad byborna satte värde på hans skulptur, blev han rörd och glad och lät dem få den för vad de lyckats samla ihop.

Under stora ceremonier placerades nu madonnan i byns primitiva lilla kyrka, vilken pryddes med blomster och indianernas finaste ponchos. — En poncho är vad indianerna bär i stället för rock, ett ofta färggrant ylleplagg, som träds över huvudet.

Så tog träsnidaren farväl av indianerna för att återvända hem. Och då inträffade det första i den långa raden mirakler, som gjort den lilla madonnan känd långt över Ecuadors gränser, ja, över hela den katolska världen.

Räddad av madonnan.

När Robles skulle rida över en smal bro, som bestod av ett par trädstammar som lagts över en djup ravin, snavade hästen och störtade ned i den strida floden i ravinens botten. Men ryttaren hade bättre tur. Robles rock fastnade i en gren, som stack ut från en av trädstammarna, vilka bildade bron, och där blev han nu hängande — men utan möjlighet att ta sig upp på bron igen och medan grenen knakade på ett synnerligen oroväckande sätt.

I denna livsfarliga situation tyckte sig Robles plötsligt se jungfru Maria, just den jungfru Maria han hade snidat! och då bönföll han henne att rädda hans liv, samtidigt som han ropade på hjälp med sina lungors fulla kraft. Några indianer, som händelsevis uppehöll sig i närheten, hörde hans rop och kom till undsättning och lyckades efter stora ansträngningar rädda Robles upp på bron. Alla förstod nu att det var madonnan som Robles hade att tacka för sin mirakulösa räddning, och glädjen i Oyacachi var utan gränser.

Kort tid därefter lät madonnan åter ett underverk ske.

Nya underverk.

Byhövdingen i Oyacachi, som hette Juan, och hans hustru var barnlösa, till outsäglig sorg. Ingen av dem var längre ung, och de hade redan uppgivit hoppet om att få en arvinge. Men, tänkte Juan en dag, en Oyacachis fagra lilla madonna verkligen är en undergörarerska så varför skulle inte vi också kunna få del av hennes nåd. Så Juan och hans hustru föll på knä framför madonnan och bad. Och bönen skedde! Det dröjde inte länge, förrän Juans hustru var i välsignat tillstånd.

Månaderna gick, och så kom då den efterlängtade dagen då arvingen skulle födas. Men förlossningen var mycket svår, och det såg ut som om det skulle gå alldeles galet.

Förtvivlad rusade Juan till kyrkan och anropade madonnan om hjälp, bönföll henne om att inte låta hustrun och barnet dö. Och rätt som det var, då han blickade upp mot madonnan, såg han att hon log mot honom, och ännu större blev hans häpnad, när han upptäckte att hon inte bar ett, utan två barn på armen!

Han visste inte hur han skulle tyda den märkliga uppenbarelsen men skyndade hem igen så snabbt benen bar honom. Och då han kom hem, fann han till sin enorma glädje att hustrun hade fött tvillingar och att både hon och de nyfödda var vid god hälsa!

De följande månaderna och åren inträffade ständigt nya underverk, ryktet om den lilla madonnan i Oyacachi spreds vida omkring, och hundratals människor vallfärdade på farliga vägar till den avlägsna byn uppe i Anderna för att söka bot för krämpor och be om hjälp i olika angelägenheter.

Byborna själva samlades dagligen i den lilla kyrkan, innan de gick till sitt arbete, för att prisa och bedja till sin undergörande jungfru Maria. På nätterna, berättade de, såg de ofta ett starkt, klart sken lysa runt kyrkan och hörde himmelsk musik, liksom en kör av kvittrande och sjungande fåglar; och det kan nämnas, för den som tror sig kunna ge en helt naturlig förklaring på fåglalåten, att det inte finns några fåglar, utom möjligtvis kondorer, här uppe i dessa paramos — dessa trädlösa, blåskalla hedar som omger Oyacachi.

Men oyacachiindianerna fick bara behålla sin madonna i tretton år, ty prästerna i den närbelägna staden Quinche hade länge kastat längtansfulla blickar på henne och beslutat att nu skulle hon placeras i Quinches kyrka.

Indianerna i Oyacachi gjorde allt vad de kunde för att få behålla henne, men mot de mäktiga prästerna förde de en helt hopplös kamp.

De blev anklagade, troligtvis utan större grund, att ha låtit de kristna ceremonierna urarta till allehanda avskyvärda, hedniska riter, och de hade på så sätt, sa prästerna, förverkat all rätt att ha denna undergörande madonna i sin kyrka. Detta inträffade år 1604.

Underverken fortsatte att hända, det ena sällsammare än det andra, och madonnan i Quinche, som hon nu kallades, samlade årligen fler och fler, nu tusentals, pilgrimer.

Snart blev dessa pilgrimståg så populära, att prästerna i Quinche beslöt att utlysa två årliga religiösa högtider, och på dessa blev bl. a. madonnan buren i procession genom staden på indianernas axlar. Folket kom då ofta i hänryckning och såg i detta exalterade tillstånd både hur madonnan log och blinkade och rörde på huvud och händer.

För att göra processionen stätligare och ännu mera tilltalande för pilgrimerna anhöll prästerna hos den spanske kungen — Ecuador var ju på den tiden en spansk besittning — att denne skulle ge order till armén att också medverka med militär paradstass och stät.

Det kungliga dekretet överträffade t. o. m. vad prästerna bett om; ty madonnan blev av konungen högtidligt utnämnd till capitán-general — ungefär generallöjtnant — och kom som sådan också i åtnjutande av en generallöjtnants lön och alla förmåner.

Madonnan kläddes nu i en generallöjtnants uniform med stiliga galoner och epåletter, på huvudet hade hon en guldbandad, trekantig hatt och i handen en marskalkstav. Jesusbarnet fick också uniform: en

(Forts. på sid. 26.)

Forskningsresanden Rolf Blomberg står på god fot med bergsindianerna i Ecuador.

Makarna Maja och Karl Halvarsson med sin stora barnskara utanför hemmet.

Familj med eget fotbollslag

Makarna Maja och Karl Halvarsson i Idre, Dalarna, borde få medalj för god fostrargärning. De bor i den avlägset belägna fjällbyn Drevdagen, och där har de fostrat sexton barn av vilka fjorton är i livet. Det har varit svårt många gånger, särskilt under de första åren när nöden många gånger gjorde sig märkbar. Den första tiden bodde makarna Halvarsson i ett provisoriskt rum vägg i vägg med ladugården, men trots att de då hade sex barn och golvet fick vara liggplats gick allt väl. Med förenade ansträngningar, ett strävsamt liv fyllt av försakelser, har makarna fostrat den stora barnaskaran av vilka alla utom två har flytt från hemmet och har sitt arbete på olika håll i landet.

Maja och Kalle, hon 58 och han 62 år, har varit gifta i 40 år men känner sig fortfarande som nygifta. De har aldrig sagt ett ont ord till varandra, men däremot har de gjort allt för varandras trivsel. Det

Halvarssonska fotbollslaget; kedjan: Evald, Paul, Bo, Bengt, Olle. Halvbockar: Folke, Albert, Manfred. Backarna Harald och Alf flankerar målvakten kusinen Sven Emretsson.

är nog mest tack vare mor Majas strävsamhet med att sy om kläder från det ena barnet till det andra, som man klarat sig så gott.

— Visst har det varit svårt många gånger när barnen var små, men nu är allt idel glädje. Har man så många barn så vet man att man aldrig blir bortglömd. Alltid är det någon som tittar till oss på gamla dar, säger fru Maja och Kalle nickar instämmande. De känner sig hur lyckliga som helst, och undra på det, så präktiga barn som de fostrat.

Av de fjorton barnen är tio pojkar. Det gör att familjen Halvarsson håller sig med eget fotbollslag. Premiärmatchen spelades mot Drevdagens IF — det bor 100 personer i byn men det var 400 på matchen — och meningen var att stamfadern Kalle Halvarsson skulle stå i målet men han överlät burväktarjobbet åt pojkarnas kusin Sven Emretsson. När barnen med fruar och barn kommer på besök hos Maja och Kalle blir det inalles ett 60-tal personer. Det var det helt nyligen när man hade en familjefest och alla barnen för första gången samlades gemensamt hos mor och far i den lilla stugan. Då den halvarssonska idrottsföreningen bildades fick familjen äta i omgångar.

Så här ser den s. k. A-familjen ut. Mamma Maja 58 år, pappa Kalle 62, Harald 40, Linnea 39, Olga 38, Manfred 37, Paul 35, Albert 33, Viola 32, Bo 29, Olof 27, Folke 24, Bengt 23, Alf 18, Evald 15 och Edit 15 år.

V.

Jorden runt med Läkerol: 1. Mexico

i Tome usted un

LEKEROL!

(*Spanska = "Får jag bjuda på en Läkerol")

Miljoner människor jorden runt uppskattar Läkerol för dess friskhet, utsökta smak och välgörande verkan vid hosta, heshet och lättare halsbesvär. Tag därför alltid Läkerol — Läkerol som alla vill ha.

Läkerol

Välgörande · Välsmakande · Världsberömd

LÄKEROLBOLAGET AHLGRENS GÄVLE

Undergörande madonna

(Forts. fr. sid. 21.)

röd slängkappa, en fin kask på huvudet och ett miniatyrsvärd vid sidan.

Madonnan blev generallöjtnant.

Denna dubbla rang av madonna och generallöjtnant blev orsak till många temperamentsfulla diskussioner. Man visste plötsligt inte om man borde knäfalla för henne eller hälsa på henne som på en hög militär. Skulle officerare och soldater göra honnör för henne nu?

Alla Ecuadors lärda var snarast i häftig dispyt om saken, och en jesuitisk professor, vilken tillhörde den meningsflock som ansåg att madonnan borde hälsas med honnör, kom i en så våldsam strid med sina kolleger att han i iskan lade in om avsked vid den lärdoms-anstalt han tillhörde.

Madonnans popularitet har ingalunda minskat med åren, nej, tvärtom! Det hålls visserligen numera bara en enda religiös högtid om året i Quinche, men den är så mycket mera storslagen och attraherar tiotusentals människor.

De dagar högtiden varar väller en tjock ström av pilgrimer in mot Quinche — till fots, på hästar och åsnor, i bilar och bussar. Och de tåg som går mellan Quito, huvudstaden, och Quinche är så fullsatta av människor — ja, fullbehängda, skulle man kunna säga! — att de knappast orkar fram. För några år sen hände en svår olycka, och ett 80-tal tågpassagerare dödades.

Hur kunde något sådant hända goda pilgrimer? frågade sig många. Hur var det egentligen med den undergörande madonnans stora godhet, när hon kunde låta något så fruktansvärt ske...? Svaret kom prompt från de rigorösa och strängt religiösa. Jo, det var straffet för lättja och bekvämlighet. En sann pilgrim skall inte åka tåg. Han skall gå till fots, helst på bara fötter.

Men numera måste man inte vallfärda den långa vägen till Quinche för att få skåda Quinche-madonnan, ty årligen far hon på turné — eller, om det är alltför respektlöst uttryckt, hon utsträcker sin procession i Quinche till andra delar av Ecuador — till Quito, Ambato och de andra större städerna.

I sin panamahatt och klädd i resdräkt och med herdestaven i hand gör hon då resan i egen lyxbil och med egen chaufför. Men vid de religiösa högtiderna på de olika platserna blir hon förstås åter ifird den diamantgnistrande guldkronan och den utsökta sidenklänningen.

(Forts. i nästa nummer.)

nytt och nyttigt

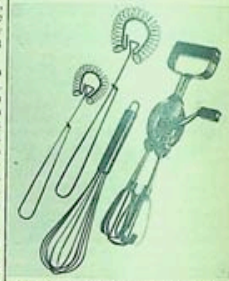
AV OCH TILL kommer i handeln mekaniska hushållsredskap av olika slag, som enligt reklamen skall ge den hårt arbetande husmodern arbetslättnad. Att det inte är så helt med den saken alla gånger konstaterar Konsumentinstitutet i samband med sina fortlöpande undersökningar av hushållsredskapen.

Ett redskap som användes så ofta i hushållsarbetet som en visp bör vara av god kvalitet, framhåller man.

"Spiralvispen" är den typ av visp, som man har största nyttan av. Den är bra till all lättare vispning och är den riktigt utformad är den snabb och lätt att arbeta med. Vispen ska vara av ganska kraftig rostfri tråd och spiralen ska ha en viss svikt och inte vara för tät. En för tät spiral gör vispen ineffektiv och svår att diska.

Spiralvispen finns i olika storlekar och man har god nytta av två vispar; en större och en mindre.

En annan typ av visp, som finns är "ballongvispen". Den används framför allt vid tyngre vispning av tjockare smetar o. dyl. Också den bör vara av rostfri tråd och ganska glest för att vara effektiv och bra att arbeta med.

Med ett par spiralvispar, ovanstående ocksa en ballongvisp för tyngre smetar, klarar sig de första hushåll. Om en mekanisk visp verkligen skall ge arbetslättnad, gäller det att valja en bra typ, som t. ex. den på bilden med vispdel av rostfritt stål, drivhjul av gjuten lättmetall och handtag av ädelträ.

Skall man skaffa en mekanisk visp, bör man välja den typen, som består av en vispdel med två vispar, som drivs runt mot varandra med hjälp av kugghjul. Man ska vidare se till att vispen har rejäla handtag, så att den blir bekväm att arbeta med. Drivhjulen på vispen bör vara gjutna — inte pressade — för att inte deformeras under arbetet eller förvaringen. Vispdelen bör vara av rostfritt stål och ganska vid. Är den för tunn och liten blir vispen ineffektiv.

Innan man skaffar något "finurligt" redskap, som skall underlätta vispningen, så bör man tänka efter om man inte har mer nytta av att skaffa sig en rejäl, väl utformad spiralvisp och — för att utnyttja den rätt — en stor, rundbottnad bål att vispa i, avslutar Konsumentinstitutet sina råd.

Söningsmannens

Handarbetskupong

Insändes i fullt frankerat kuvert (30 öre) till Söningsmannens Handarbetsavdelning, Sveavägen 145, Stockholm Va.

Jag beställer härmed att sändas mot postförskott:

... kudden "Rosenknopp", 30×40 cm à 10:—

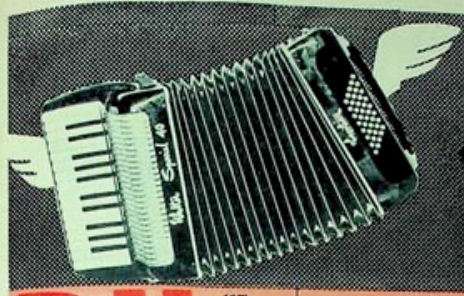
Porto och postförskottsavgift tillkommer.

Namn: .....

Bostad: .....

Postadress: .....

Skriv tydligt! Sän. 43-58

HÄR KOMMER DITT DRAGSPEL!

Ja, det är verkligen sant! Om bara några dagar kan Du ha ett alldeles eget dragspel — ett pianodragspel av utmärkt kvalitet. "Walter Special 40" — med 26 tangenter och 40 basar.

DU som kommer med i ANDREW WALTERS SPECIAL-KURS

FÅR på enastående goda villkor ett fulltonigt dragspel, som Du kan spela riktig musik på.

FÅR "dragspelsträffa" ANDREW WALTER så ofta Du vill!

FÅR efter kort tid möjlighet att roa Dig själv och Dina vänner med "dragspelet i högsätet"!

TÄNK ETT EGET DRAGSPEL...

DÄRFÖR:

Tag hem spelet och spelet kan börja

— Med andra ord, fyll i den av kupongerna nedan som passar Dig bäst och sänd in den redan I DAG!

IDEALSPELET OCH IDEAL-KURSEN FÖR NYBÖRJAREN!

Vid uppläggningen av den här kursen satt vi några stycken och diskuterade hur långt vi kunde gå ner i storlek på spelet. Det nämndes ett spel med 25 tangenter och 12 basar. Men Andrew Walter var inte med på detta — och vi gav oss helt på den punkten. På dessa spel kan man nämligen bara spela i dur och följaktligen inte vilka melodier som helst. Och detta var ett absolut krav. Vi bestämde oss därför först för en modell med 26 tangenter och 32 basar — och satte oss i förbindelse med Hagströms, som byggde det åt oss. Nu har den ursprungliga modellen ytterligare utökats och förbättrats till 26 diskantangenter och 40 basar. På "Walter Special 40" kan Du alltså — trots att det är ett prisbilligt spel — spela vilka melodier som helst. Det är helt enkelt *idealspelet* för nybörjaren.

VAD INNEHÅLLER KURSEN?

Ja, notlära och notläsning kommer förstås i första hand. Redan i första lektionsbrevet får Du lära Dig 5 toner och på dessa kan Du spela **Din första melodi.** Sedan går det vidare undan för undan.

Lektionsbreven, som kommer regelbundet var 3:e vecka, innehåller varje gång utan extra kostnad en riklig mängd melodier och övningsmaterial.

"WALTER SPECIAL 40"

heter dragspelet och här är en fullständig varudeklaration för detta kvalitetsspel: Antal körer: diskant 2, bas 4. Antal toner: diskant 26, bas 40. Tonomfång: h—c'''. Vikt: ca 4½ kg. Storlek: 34×18 cm. Färg: rödflammigt. Blå hälgremsor och röda hälgveck. Guldeloxerat diskantdäck. Dragspelsfodral av kappsäckstyp ingår också i priset. Det är A.-B Albin Hagström som byggt "Walter Special 40".

DRAGSPELET ÄR DITT FÖR ENDAST **19:50**

som handpenning. Sedan behöver Du bara betala samma summa, 19:50 var 3:e vecka tills slutbeloppet kr 312:— erlagts. Om Du vill betala kontant, kostar dragspelet bara kr 284:—, marknadens lägsta pris för ett dragspel av denna storlek och kvalitet. Fodral ingår i priset.

ANDREW WALTERS SPECIALKURS

för dragspel består av 16 lektionsbrev, som sändas med ett hälfte var 3:e vecka. Det är en verkligt lättfattlig och gedigen brevkurs, som omöjligt för till målet på ett effektivt sätt. Du får lära Dig riktiga noter — något som Du måste kunna om Du vill få verklig glädje av ditt dragspel och Din musikalitet. Varje lektionshäfte kostar 4:25 och löses som postförskott. På speciella frågeformulär, som medföljer kursen, får Du framställa vilka frågor Du vill beträffande undervisningen till Andrew Walter, som besvarar dem personligen direkt till Dig.

Andrew Walters Specialkurs är en verklig fullträff för alla som vill lära sig spela dragspel, men inte har lust att börja med de stora dyrbara dragspelsmodellerna.

4:25 som sagt, mer kostar inte lektionshäftena per styck. Betalar Du hela kursen kontant, blir det ännu billigare — 62:— blir då avgiften för hela kursen om 16 lektionsbrev.

OM DU VILL HA BÅDE DRAGSPELET OCH KURSEN — sänd in BÅDA kupongerna.

Vill Du bara ha dragspelet — sänd in den vänstra kupongen.

Och om Du bara vill ha kursen — sänd in den högra.

OCH HÄR KOMMER ANDREW WALTER OCH LÄR DIG!

Inte nog med att Du snart kan ha ett dragspel — inom överraskande kort tid kan Du också spela på det! Den saken avarar ANDREW WALTER för. Han har lagt upp en helt ny BREVKURS för detta dragspel (och för spel av liknande modell) — en riktig önskekurs för alla som snabbt vill lära sig spela dragspel riktigt. Hör bara — redan när Du lärt dig 5 toner (dvs. redan efter 1:a lektionen!) kan Du spela en melodi.

100 MELODIER PÅ KÖPET

får Du som kommer med i ANDREW WALTERS SPECIALKURS. Så många ingår nämligen i kursen och enbart de ger full valuta för kursavgiften!

Till Korrespondensinstitutet Westlin & Co., Hornsgatan 94, Stockholm. Tel. växel 24 09 80

Härmed beställer Jag 1 st. dragspel "Walter Special 40" att sändas per omgående. Jag önskar betala ☐ per avbetalning med kr 19:50 vid leveransen och sedan med kr 19:50 var 3:e vecka tills slutbeloppet kr 312:— inbetalats. (Varav förblir skattersa egendom tills full likvid erlagts.) Eller ☐ kontant med kr 284:—. (Sätt ett kryss för det alternativ som önskas.) Frakt för dragspelet (5:40) uttages med det första postförskottet.

..... den ...../..... 195..

Namn .....

Adress .....

Postanstalt ..... Sän. 43

Till Korrespondensinstitutet Westlin & Co., Hornsgatan 94, Stockholm. Tel. växel 24 09 80

Härmed beställer jag "Andrew Walters specialkurs" i dragspel för nybörjare. Första lektionsbrevet skall sändas mig per omgående och övriga med 3 veckors mellanrum. Jag önskar betala ☐ per lektionsbrev, så att varje brev löses med kr. 4:25 plus porto (55 öre) per postförskott eller ☐ hela kursen kontant (kr. 62:—) vid första lektionsbrevets mottagande. (Sätt ett kryss för det alternativ som önskas.)

Namn .....

Adress .....

Postanstalt ..... Sän. 43

Om Du bor i Stockholm kan Du hämta Ditt dragspel i Westin & Co:s affärer Kungsgatan 28 eller Lilla Nygatan 16.